

MRF 2025.125

Retten i Aarhus' kendelse af 11. august 2025, sag BS-55638/2024-ARH

A (adv. Jørgen Chr. Dan-Weibel) mod B (adv. Per Hansen)

Retten kunne i sag om B's manglende betaling af forpagtningsafgift til A behandle B's modkrav om erstatning for skader som følge af manglende vandløbsvedligeholdelse, uanset at vandløbslovens § 73 henlægger erstatningsfastsættelsen til taksationsmyndighederne, idet forarbejdernes krav om partsenighed ikke udgør et sikkert grundlag for at afskære domstolsbehandling, jf. grundlovens § 3.

A havde nedlagt påstand mod B om betaling af 65.000 kr. som følge af manglende betaling af forpagtningsafgift. B fremsatte et selvstændigt modkrav på 283.555 kr. som erstatning for skader som følge af A's manglende vedligeholdelse af vandløb. A gjorde gældende, at modkravet skulle afvises, da vandløbslovens § 35 fandt anvendelse, og at erstatningsfastsættelsen efter vandløbslovens § 73 skal behandles af taksationskommissionen i første instans. A gjorde tillige gældende, at taksationskommissionen i medfør af vejlovens § 123 kunne tage stilling til den fulde erstatnings-sag, og at taksationskommissionen havde karakter af en specialdomstol, hvorfor kompetencen ikke var indskrænket til forholdet mellem skadelidte og den aktuelle bredejer. B gjorde modsat gældende, at taksationskommissionen kun kunne tage stilling til erstatningsudmålingen og ikke til ansvarssubjekt og ansvarsgrundlag, hvorfor sagen kunne behandles ved domstolene, uanset at parterne var uenige herom, idet hverken vejloven eller vandløbsloven udelukkede dette. B gjorde desuden gældende, at der måtte udvises

betænkelighed ved at lovgive gennem lovmotiver, og at det var mest hensigtsmæssigt, at modkravet blev behandlet sammen med hovedkravet. Retten lagde til grund, at B's modkrav vedrørte erstatning for påstået mangelfuld opfyldelse af A's vedligeholdelsesforpligtelser efter vandløbslovens § 35, stk. 1. Retten tog herefter udgangspunkt i retsplejelovens § 224, hvorefter borgerlige retssager behandles ved byretten, medmindre andet er bestemt ved lov. Efter vandløbslovens § 73 fastsætter taksationsmyndighederne erstatning for mangelfuld vedligeholdelse. Af forarbejderne til § 73 fremgår, at sagen kan indbringes for domstolene ved enighed mellem parterne. Med henvisning til grundlovens § 3, hvorefter den dømmende magt er hos domstolene, og at et af domstolenes kerneområder er at afgøre private retstvister, fandt byretten, at det måtte kræve et sikkert grundlag at afskære en part fra at indbringe sagen for domstolene, og at forarbejderne til § 73 ikke tilvejebragte et sådant sikkert grundlag, hvorfor A's afvisningspåstand ikke blev taget til følge.

Kommentar: Spørgsmålet i sagen var, om de kommunale taksationskommissioners kompetence efter vandløbslovens § 73 til at afgøre spørgsmål om erstatning for mangelfuld vandløbsvedligeholdelse er obligatorisk i den forstand, at et sådant erstatningskrav først kan indbringes for domstolene, når taksationskommissionen har afgjort sagen, medmindre der er enighed mellem parterne om at gå direkte til domstolene. Som anført af landsretten i U 2023.1168 Ø (MRF 2022.275) må en begrænsning i adgangen til domstolsprøvelse forudsætte en klar lovhjemmel, hvilket kan anses som udslag af magtfordelingsprincippet i grundlovens § 3, om end det usædvanligt, at danske domstole begrundet et konkret udfald med henvisning direkte hertil. Dette gælder navnlig, når det omhandlede krav hører til domstolenes kerneområder såsom spørgsmål om erstatning og straf. Hverken vandløbslovens ordlyd eller forarbejderne giver imidlertid klare holdepunkter for at antage, at erstatningskrav omfattet af vandløbslovens § 73 ikke skal kunne indbringes direkte for domstolene af den ene af parterne. Af forarbejderne til vandløbsloven fremgår ganske vist, at krav omfattet af vandløbslovens § 73 indbringes for taksationskommissionen, men at dette ikke er til hinder for, at parterne i stedet indbringer sagen direkte for domstolene, "hvis de er enige herom", jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, lovforslag nr. L 101, s. 2308. Dette kan ses i sammenhæng med forarbejderne til lov nr. 466 af 7. juni 2001 om nedlæggelse af landvæsensretterne og overførsel af deres kompetence til bl.a.

*taksationskommissionerne, hvorafter fremgår: "Anlægges der retssag, uden at sagen forinden har været behandlet ved taksationsmyndighederne, skal retten således ikke afvise sagen på embeds vegne, men kun efter påstand", jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, lovforslag nr. L 207, s. 6426. Som nævnt i kommentaren til **MRF 2021.51 Mfk** baserer motiverne sig imidlertid på den vildfarelse, at dette svarede til den tidligere gældende retstilstand under landvæsensretterne, hvilket ikke er korrekt for så vidt angår krav omfattet af vandløbslovens § 73, jf. Tolstrup: Vandløbsloven med kommentarer, 1975, s. 158 med henvisning til den tidligere landvæsensretslovs § 26, stk. 3. Særligt i forhold til den konkrete sag, som angik modregningsadgang i et tilsyneladende konnekst krav, hvor B's påståede tab var afledt af A's manglende vedligeholdelse af vandløb, der grænsede op til de forpagtede arealer, forekommer det velbegrundet at få en samlet afgørelse ved domstolene.*



RETTE I AARHUS RETSBOG

Den 11. august 2025 kl. 11.00 holdt Retten i Aarhus offentligt retsmøde i retsbygningen.

Retsassessor Nicolai Bødker Huus behandlede sagen.

Sag BS-55638/2024-ARH

A

(advokat Jørgen Chr. Dan-Weibel)

mod

B

(advokat Per Hansen)

Sagsøger har i sagen nedlagt påstand om betaling af 65.000,00 kr. som følge af manglende betaling af forpagtningsafgift.

Sagsøgte har fremsat et selvstændigt modkrav på betaling af 283.555,00 kr. som erstatning for skader som følge af manglende vedligehold af vandløb.

Sagen drejer sig på nuværende tidspunkt om, hvorvidt retten har kompetence til at behandle sagsøgte selvstændige modkrav, eller om påstanden skal afvises.

Sagsøger har herom i det væsentligste gjort gældende, at det selvstændige modkrav afvises, da vandløbslovens § 35 finder anvendelse, og at sagen jf. vandløbslovens § 73, skal behandles af taksationskommissionen i første instans.

Sagsøger har tilmed gjort gældende at taksationskommissionen jf. vejlovens § 123, kan tage stilling til den fulde erstatningssag. Sagsøger har afslutningsvist gjort gældende at taksationskommissionen har karakter af at være en special-

domstol, hvorfor kompetencen ikke er indskrænket til at være mellem skadelidte og den aktuelle bredejer.

Sagsøgte har i det væsentligste gjort gældende, at taksationskommissionen kun kan tage stilling til erstatningsudmålingen og ikke ansvarssubjekt og ansvarss grundlag. Ydermere gøres det gældende, at sagsøger ikke er rette ansvarssubjekt over for vandløbsmyndigheden, idet sagsøger har overdraget ejendommen, samt at sagen vedrører sig forhold fra 2024, hvorfor vandløbsmyndigheden ikke har mulighed for, på nuværende tidspunkt at træffe afgørelse i sagen. Sagsøgte har afslutningsvist gjort gældende, at sagen kan behandles ved domstolene, uanset at parterne er uenige herom, i det vejloven og vandløbsloven ikke udelukker, at sagen kan indbringes for domstolene i første instans. Derudover gør sagsøger gældende at der må udvises betænkelighed ved at lovgive gennem lovmotiverne, samt at det er mest hensigtsmæssigt at modkravet behandles i forbindelse med hovedkravet.

Retten afsagde

KENDELSE

Retten lægger til grund, at B's selvstændige krav mod A vedrører erstatning som følge af påstået mangelfuld opfyldelse af A's forpligtelser til at vedligeholde vandløb i medfør af vandløbslovens § 35, stk. 1.

Det følger af retsplejelovens § 224, at borgerlige retssager behandles ved byretten, medmindre andet er bestemt ved lov.

Det fremgår af vandløbslovens § 73, at taksationsmyndighederne fastsætter erstatning for mangelfuld opfyldelse af forpligtelser med hensyn til vedligeholdelse af vandløb, samt at sagen behandles efter vejlovens § 123. Af forarbejderne, lovforslag nr. L 101 af 5. december 2002, til § 1, nr. 9, fremgår det, at sagen kan indbringes for domstolene ved enighed mellem parterne.

Det fremgår af grundlovens § 3, 3. pkt., at den dømmende magt er ved domstolene. En af domstolenes kerneområder er at træffe afgørelser i private retstvi-ster. Det må herefter kræve et sikkert grundlag, hvis en af parterne ikke skal kunne indbringe sagen for domstolene.

Retten finder, at der med bemærkningen i forarbejderne ikke er tilvejebragt et sådant sikkert grundlag. Herefter tages påstanden om afvisning af B's selvstændige krav ikke til følge.

THI BESTEMMES:

Påstanden om afvisning af
følge.

B's

selvstændige modkrav tages ikke til